รายงานการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

กมลฉัตร กล่อมอิ่ม

กลุ่มหมวดมาตรฐานวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประจำปีงบประมาณ 2563

รหัสโครงการ

PCRU_2563_KN042

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

Developmental Management Learning Model Applied Science King Rama IX to Enhance the Competency Method of Learning Management for Student Teachers

กมลฉัตร กล่อมอิ่ม กลุ่มหมวดมาตรฐานวิชาชีพครู

คณะครุศาสตร์

ทุนอุดหนุนงานวิจัย งบประมาณรายได้ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประเภททุนบูรณาการตามศาสตร์พระราชา

ประจำปีงบประมาณ 2563

ชื่องานวิจัย **การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู**

Developmental Management Learning Model Applied Science King Rama IX to Enhance the Competency Method of Learning Management for Student Teachers

ผู้วิจัย กมลฉัตร กล่อมอิ่ม

ผู้ร่วมวิจัย/ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ธรรม์ณชาติ วันแต่ง

สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ **ปีเสร็จวิจัย** 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ และ3) ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาวิชาชีพครู ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ปีการศึกษา 2562 จำนวน 250 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ผลการศึกษาพบว่า 1) ข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่าการวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน และการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ มีความเหมาะสมระดับมาก 2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ มี 5 องค์ประกอบ คือ (1.1) หลักการ (1.2) วัตถุประสงค์ (1.3) สาระการเรียนรู้ (1.4) กิจกรรมการเรียนรู้ (1.5) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นที่ 1 ระเบิดจาก

ข้างใน ขั้นที่ 2 มีส่วนร่วม ขั้นที่ 3 ทำตามลำดับ และขั้นที่ 4 มีภูมิคุ้มกัน 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า (3.1) นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 (3.2) นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และ (3.3)นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

คำสำคัญ :รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา สมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

Research Title : Developmental Management Learning Model Applied Science King Rama IX to Enhance the Competency Method of Learning Management for Student Teachers

Researcher : Assist.Professor Dr. KamolChart Klomim
Department : Faculty Education, Phetchabun Rajabhat University.

Abstract

The purposes of this research were to develop an instructional model applied with The King Rama IX's philosophy to enhance the student teacher's competency in learning management. The research took 3 steps: 1) studying basic information on development of learning management model; 2) developing and evaluating the quality of the model; and 3) analyzing the results of the implemented model. Purposively selected, the samples were 250 third-year students from Phetchabun Rajabhat University's Faculty Education. The research took place during the 1st semester of the academic year 2019.

According to the findings, 1) the basic information on development of learning management model reported a high level of appropriateness of the analysis of curriculum, student, and lesson plan; 2) the development of the instructional model consisted of 5 components including: 2.1) Principle; 2.2) Objective; 2.3) Learning content; 2.4) Learning activity; and 2.5) Assessment and evaluation; the procedure of the implemented model consisted of 4 steps: 1) Blast from the inside; 2) Participate; 3) Follow order; and 4) Immunity; 3.1) the results revealed the statistically higher level of the student teacher's knowledge and understanding of the instructional model ($p<0.5$) after being given treatment; 3.2) the student teacher's competency of learning activities design was statistically higher than the predefined criteria of 80% ($p<0.5$); 3.3) the student teacher's competency of lesson plan writing was statistically higher than the predefined criteria of 80% ($p<0.5$).

Keywords : Management Learning Model Applied Science King Rama IX
Competency Method of Learning Management

กิตติกรรมประกาศ

รายงานฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยคำแนะนำต่างๆจากคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ และความร่วมมือช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากบุคคลหลายฝ่าย ที่สละเวลาให้ คำแนะนำ คำปรึกษา รวมถึงข้อเสนอแนะต่างๆอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณาจารย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือวิจัย เป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความกรุณา ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้แก่ผู้วิจัย จึงขอขอบพระคุณ สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยครั้งนี้มา ณ ที่นี้ด้วย

กมลฉัตร กล่อมอิ่ม

27 สิงหาคม 2563

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย..... (ก)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ..... (ข)
กิตติกรรมประกาศ..... (ค)
สารบัญตาราง..... (จ)

บทที่ 1 บทนำ..... 1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย..... 5
1.3 สมมติฐานของการวิจัย..... 6
1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย..... 7
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย..... 8
1.6 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 12
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและการจัดการเรียนรู้..... 12
2.2 ความหมายของรูปแบบและการจัดการเรียนรู้..... 15
2.3 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร..... 17
2.4 ศาสตร์พระราชา..... 20
2.5 วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้..... 25
2.6 การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ..... 26
2.7 ตัวอย่าง : แผนการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาฐานสมรรถนะ..... 29
2.8 งานวิจัยในประเทศ..... 36
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงานวิจัย..... 40
ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู..... 40
ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู..... 41

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู..... 41

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 44

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู..... 44

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู..... 45

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู..... 46

บทที่ 5 บทสรุป..... 49

5.1 สรุปผลการวิจัย..... 49

5.2 อภิปรายผล..... 50

5.3 ข้อเสนอแนะ..... 51

บรรณานุกรม..... 52

ภาคผนวก 54

ภาคผนวก ก (ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้)..... 65

ภาคผนวก ข (รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ)..... 67

ประวัติผู้วิจัย..... 68

สารบัญตาราง

ตารางที่

4-1 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนและหลังเรียน…….. 46

4-2 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 80……. 47

4-3 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80…….. 48

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช (2560) มาตรา 257 กล่าวว่า การปฏิรูปประเทศตามหมวดนี้ต้องดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้ ด้านการศึกษา (3) ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้มีจิตวิญญาณของความเป็นครูมีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพ ในการสอนรวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู เมื่อพิจารณาประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์ ตามข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ ราชกิจจานุเบกษา (2556 : 43) หมวด 1 ผู้ประกอบวิชาชีพครูข้อที่ 6 ความว่า การจัดการเรียนรู้และการจัดการชั้นเรียน พบว่าสาระความรู้ของครูจะต้องมี เช่น หลักการ แนวคิด แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ ทฤษฎีและรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ และแก้ปัญหาได้ และสมรรถนะที่จะต้องมี เช่น สามารถจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลจริง สามารถสร้างบรรยากาศการจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ นอกจากนั้นแล้วตามประกาศกระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ปรับปรุงหลักสูตรจากหลักสูตรห้าปีเป็นสี่ปีได้กำหนดมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์(หลักสูตรสี่ปี) ด้านมาตรฐานผลการเรียนรู้ ด้านที่ 6 วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 1) นักศึกษาวิชาชีพครูมีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถออกแบบและสร้างหลักสูตรรายวิชา ในชั้นเรียน วางแผนและออกแบบเนื้อหาสาระและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้บริหารจัดการชั้นเรียน ใช้สื่อและเทคโนโลยีสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัลและวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ 2)นักศึกษาวิชาชีพครู จัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง ส่งเสริมการพัฒนาการคิด การทำงาน การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้และคุณธรรมจริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนา ด้วยความความซื่อสัตย์สุจริต

มีวินัยและรับผิดชอบต่อผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด 3) นักศึกษาวิชาชีพครู สร้างบรรยากาศและจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน แหล่งวิทยาการ เทคโนโลยี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่ออำนวยความสะดวกและร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีปัญญารู้คิดและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องให้เต็มตามศักยภาพ และ 4) นักศึกษาวิชาชีพครู นำทักษะศตวรรษที่ 21 มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเอง เช่น ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ทักษะการรู้เรื่อง(Literacy Skills)และทักษะชีวิต (Life Skills) ทักษะการทำงานแบบร่วมมือและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตามที่นโยบายจากท่านองคมนตรี พล.อ.ดาว์พงษ์ รัตนสุวรรณ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 29 สิงหาคม 2562 ที่ตรวจเยี่ยมและติดตามการดำเนินงานขับเคลื่อนยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ ตามพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ทรงให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่น และยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อความมั่นคงของประเทศ ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ระยะ 5 ปี ที่ผ่านมาได้ดำเนินโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (PLC) โครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP โครงการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ เพื่อแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนในท้องถิ่นและโครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านการเกษตรเพื่อการพึ่งตนเอง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสอดคล้องกับ ไพฑูรย์ โพธิสาร (2561 :14-15) ก็ได้กล่าวว่าศาสตร์พระราชาเป็นศาสตร์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ที่ทรงพระราชทานให้ประชาชนทั้งประเทศในการดำรงชีวิต ในการประกอบอาชีพ การศึกษา การพัฒนาประเทศ การทำให้มีความยั่งยืน จุดเริ่มต้นของศาสตร์พระราชาทรงพระราชทานหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงเป็นพื้นฐาน หลักการทรงงาน 23 ข้อ ศาสตร์การพัฒนาประเทศ ได้แก่ หลักองค์ความรู้ 6 มิติ หลักการทรงงาน 23 ข้อ ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ศาสตร์พระราชาได้ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาการศึกษาด้าน 1) การพัฒนาสถานศึกษา มีการพัฒนาหลักสูตร พัฒนาการเรียนการสอน โดยการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียงกับศาสตร์พระราชาในหัวข้อต่างๆ 2) การพัฒนาผู้สอน มีการพัฒนาคุณสมบัติด้านคุณธรรมของผู้สอน พัฒนาเทคนิคการสอน สร้างนวัตกรรมสื่อการสอน และ 3) พัฒนาผู้เรียน ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความคิด ปฏิบัติงานอย่างคิดวิเคราะห์ และส่งผลให้อยู่ร่วมกับ ผู้อื่นได้อย่างมีความสุขศาสตร์พระราชาเป็นศาสตร์ที่พัฒนาคนให้มีการดำเนินชีวิตที่ถูกต้อง มุ่งเน้นให้นักเรียนเกิดทักษะกระบวนการคิด กระบวนการวางแผน

ค้นหาคำตอบด้วยการฝึกปฏิบัติตามสถานการณ์ สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง มีคุณลักษณะนิสัยที่มีพฤติกรรมสอดคล้องกับศาสตร์พระราชา มีการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ที่จะจัดการให้เกิดการพัฒนาคนได้ตามที่กล่าวก็คือครูมืออาชีพ ซึ่งเป็นผู้จัดการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียน ศาสตร์พระราชาใช่ว่าจะสอนให้ครูได้นำเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้แต่ศาสตร์พระราชามีพระราชดำริ พระบรมราโชวาท และจากการทรงงานสอนให้ครูต้องพัฒนาตนเองทั้งองค์ความรู้ การปฏิบัติการ เรียนการสอน การประยุกต์ใช้ การปฏิบัติงาน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร พระผู้ทรงเป็น “ครูแห่งแผ่นดิน” เป็นต้นแบบของครู พระองค์ให้ความสำคัญของการเป็นครู งานของครูคืองานพัฒนาคนโดยยึดความสุขของผู้เรียนเป็นที่ตั้ง ศาสตร์พระราชาสอนให้ครูพัฒนาตนเอง และ ครูต้องมีศรัทธาที่แรงกล้าเพื่อทำให้เด็กเป็นคนดี คือสิ่งที่สอนและอบรมให้มีองค์ความรู้ มีอุปนิสัย ติดตัว (Character Education) 5 ด้าน คือ ศีลธรรม จริยธรรม มารยาท วินัย และวัฒนธรรมเพื่อให้คนไทยเป็นผู้มีมรรยาท มีวินัย มีความรับผิดชอบในหน้าที่และ เป็นพลเมืองดีของชาติ

จากสภาพปัญหาในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนรายวิชาการออกแบบการจัดการเรียนรู้ EDCI201ของ นักศึกษาวิชาชีพครูชั้นปีที่ 3 พบว่าการจัดการเรียนรู้แบบบรรยายที่ไม่เอื้อให้นักศึกษาให้คิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น การเรียนการสอนมุ่งเน้นการท่องจำ มากกว่าการเน้นให้ผู้เรียนได้คิดได้ลงมือปฏิบัติกระทำเอง ขาดการแสวงหาความรู้ ขาดการปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนเพราะการศึกษาเน้นการฟังบรรยายภายใต้กรอบอันจำกัดของห้องเรียนทำให้เป็นตัวขัดขวางการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นขาดทักษะการติดต่อสื่อสารขาดมนุษยสัมพันธ์ขาดการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมสามารถช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัลที่ดี รวมทั้งการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคล สามารถทำให้เกิดการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) ซึ่งการทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ ช่วยให้ผู้เรียนได้วางแผนการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ค้นหาความรู้พัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ทักษะต่างๆที่ขาดหายไปหรือไม่มีจากกลุ่มเพื่อน โดยมีผู้สอนเป็นผู้คอยให้ความสะดวก แนะนำชี้แนะในประเด็นที่ยังสับสนหรือไม่เข้าใจ

ดังที่ กมลฉัตร กล่อมอิ่ม (2562 : 4) ได้กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเป็นแบบแผนของการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา แนวคิด ทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงตามหลักการทรงงาน 23 ข้อ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,2551: 6-35) และใช้แนวคิดของJoyce and Weil (2000 : 135-139) ประกอบด้วย รูปแบบการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ ของรูปแบบ กระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่จะมีความสอดคล้องสัมพันธ์

ระหว่างทฤษฎี หลักการ แนวคิด ที่สนับสนุนรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อันจะก่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ดีและมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เกิดคุณค่าต่อการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในสถานศึกษาก็จะสามารถดำเนินการได้หากผู้สอนและผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชามาจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชุลีกร สายเกียรติวัติ (2558 : 10) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงว่า หมายถึงแบบแผนของการจัดการเรียนรู้ที่จัดขึ้นอย่างเป็นระเบียบผ่านขั้นตอนที่ดำเนินการสร้างอย่างเป็นระบบและรอบคอบ ตามหลักปรัชญา แนวคิด ทฤษฎี โดยแสดงถึงความสัมพันธ์และส่งเสริมซึ่งกันและกันในการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเจริญงอกงามเต็มตามศักยภาพ ใช้แนวคิดสำคัญของการจัดการศึกษาตามแนวพระบรมราโชวาทและการจัดการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพระราชดำริพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ทฤษฎีการเรียนรู้ กลุ่มพุทธิปัญญานิยมตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาและใช้แนวคิดของรูปแบบการสอนและหลักการนำเสนอรูปแบบการสอนของ Joyce and Weil องค์ประกอบของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบแนวคิด/ทฤษฎีที่ใช้เป็นฐานในการพัฒนาหลักการของรูปแบบฯหลักการของรูปแบบฯวัตถุประสงค์ของรูปแบบฯ เนื้อหา/สาระการเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ขั้นวางแผน (Planning : P) ขั้นลงมือปฏิบัติ (Action : A) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation : O) ขั้นสะท้อนผล (Reflection : R) และการวัดผลประเมินผล : ผลที่เกิดกับผู้เรียนโดยมุ่งเน้นใช้จัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการศึกษาสภาพ ปัญหา ความสำคัญและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจะเห็นได้ว่าการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูจะทำให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ซึ่งเป็นแนวทางในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นระบบและเห็นอย่างกระจ่างชัดได้ในทุกส่วนประกอบสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้การออกแบบการจัดการเรียนรู้จึงเป็นเสมือนการวาดภาพรวมของการสอนอันส่งผลไปถึงการสอนที่ถูกต้องสมบูรณ์ เป็นคนที่มีคุณภาพ มีทักษะต่างๆที่จำเป็นในการเผชิญการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาจึงเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับคนในสังคมฐานความรู้ ที่ต้องเป็นผู้ ที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนแสวงหาความรู้เพื่อปรับปรุงจุดบกพร่องของตนเองสามารถพัฒนาสมรรถนะที่ซ่อนเร้นได้เต็มตามศักยภาพ

1.2วัตถุประสงค์การวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

2) เพื่อสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

3) เพื่อศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

3.1) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

3.2) เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์ร้อยละ 80

3.3)เพื่อเปรียบเทียบสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูกับเกณฑ์ ร้อยละ 80

1.3 สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ มีสมมติฐาน ดังนี้

1.นักศึกษาที่เรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

2.นักศึกษาที่เรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูเปรียบเทียบสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้กับเกณฑ์ร้อยละ 80สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.นักศึกษาที่เรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู เปรียบเทียบ

สมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 สูงกว่าเกณฑ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.4 กรอบแนวคิดของการวิจัย

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา
เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

แนวคิด ทฤษฎี

รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบแผนใน การจัดการเรียนการสอนที่บรรยายให้เห็นถึงสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่เป็นแนวทางในการออกแบบ การเรียนการสอนที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน (Joyce & Weil, 1996)

กมลฉัตร กล่อมอิ่ม (2562) การจัดการเรียนรู้ที่ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเป็นแบบแผนของการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญา แนวคิดทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักการทรงงาน 23 ข้อ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ,2551: 6-35) และใช้แนวคิดของJoyce and Weil (2000 : 135-139) ประกอบด้วย รูปแบบการจัดการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ ของรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ ที่จะมีความสอดคล้องสัมพันธ์ ระหว่างทฤษฎี หลักการ แนวคิด ที่สนับสนุนรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอันจะก่อให้เกิดแนวทางปฏิบัติที่ดีและมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ เกิดคุณค่าต่อการจัดการเรียนรู้ โดยประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาในสถานศึกษาก็จะสามารถดำเนินการได้ หากผู้สอนและผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชามาจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ เป็นการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นเป้าหมาย คือ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆอย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหาและการใช้ชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้การได้จริงในสถานการณ์ต่างๆในชีวิตประจำวัน เป็นการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ไม่ใช่การเรียนเพื่อรู้เท่านั้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ,2562)

กรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

หลักการ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มีดังนี้

1.มุ่งเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

2.การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อทำให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ

จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้

1.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา

2.ความสามารถในการคิดออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษา

3.ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษา

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1 :ระเบิดจากข้างใน

ขั้นที่ 2 : มีส่วนร่วม

ขั้นที่ 3 : ทำตามลำดับ

ขั้นที่ 4 : มีภูมิคุ้มกัน

การวัดและประเมินผล

1.ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้

2.ความสามารถในการคิดออกแบบการเรียนรู้

3.ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

สมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้ และแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 1) ศึกษาแนวคิด เกี่ยวกับสมรรถนะในออกแบบการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ (1) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 เรื่อง กลยุทธ์การสอน (2) คณะกรรมการคุรุสภา (2556) เรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครูและ (3) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) เรื่อง หลักการทรงงาน 23 ข้อ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องในด้านเนื้อหา 3) นำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขปรับปรุง และจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอุปนัยในลักษณะเชิงบรรยายสรุปตามประเด็นที่ศึกษาและดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเพื่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือด้วยวิธีการแบบสามเส้า

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ

1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด

2) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีการจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เป็นลักษณะแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

2) แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา เพื่อประเมินองค์ประกอบของคู่มือการใช้และแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นลักษณะแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องทำการร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) นำแบบประเมินทั้ง 2 แบบ ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ทำการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.61-1.00 3) นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์ผลและการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขและ4) จัดพิมพ์รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นรูปเล่มสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริงภาคสนามกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา2561 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่ายโดยวิธี การจับสลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 1.1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 1.2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบ

สมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1.3) สร้างแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา 1.4)นำแบบทดสอบไปตรวจสอบหาคุณภาพขั้นต้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเป็นปรนัย (Objectivity) ของข้อคำถาม 1.5)นำผลการตรวจให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และนำค่า (IOC) ไปเทียบกับเกณฑ์ 1.6) นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและ ค่าอำนาจจำแนกที่มีการกำหนดเกณฑ์ระหว่าง 0.20 - 0.80 ซึ่งได้ค่าความยากง่าย (P) 0.25 - 0.89 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 - 0.60 จากนั้นคัดเลือกข้อสอบให้ครอบคลุมสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้จำนวน 30 ข้อ

2) แบบประเมินสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 2.1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้นักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อกำหนดประเด็นการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหา การวิเคราะห์ภาระงาน การกำหนดกิจกรรมและสื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน 2.2) สร้างเกณฑ์แบบประเมินสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้นักศึกษาวิชาชีพครูซึ่งมีการให้คะแนน โดยเกณฑ์การประเมินในแต่ละองค์ประกอบจะมีลักษณะเป็นการให้คะแนนในแต่ละข้อแบ่งเป็น 3 ระดับ 2.3) นำแบบประเมินสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

3) แบบประเมินสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 3.1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และ การสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ 3.2) กำหนดประเด็นสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู 3.3) นำแบบประเมินสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จำนวน 250 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง

แบบแผนการทดลองใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลเฉพาะหลังการทดลอง (The Single Group, Posttest-only Design) ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2547 : 80 – 82)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที่ แบบสองกลุ่มสัมพันธ์ (Dependent Samples t-test)

2)เปรียบเทียบสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

3)เปรียบเทียบสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู โดยมีเนื้อหาดังต่อไปนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบและการจัดการเรียนรู้

ความหมายของการพัฒนารูปแบบ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ พบว่า การพัฒนารูปแบบนั้นอาจจะ มีขั้นตอนในการดาเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นสองตอนใหญ่ ๆ คือ การสร้างรูปแบบ (Construct) และการหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดในแต่ ละขั้นตอนว่ามีการดาเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่งเป็นพื้นฐานในการ พัฒนารูปแบบนั้น ๆ

ทิศนา แขมมณี (2551) กล่าวว่า ความหมายของคาว่า “การพัฒนารูปแบบ” มีความหมาย อยู่ 2 นัย คือ

1) การทำของเดิมที่มีอยู่ให้มีขีดความสามารถสูงขึ้นหรือดีขึ้น

2) การทำขึ้นหรือสร้างขึ้นใหม่ตามความต้องการใหม่ การพัฒนาใดๆ จะต้องดาเนินการอย่าง เป็นระบบแบบแผน กล่าวคือ มีการศึกษาหลักการแนวคิดและทฤษฎี เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการ กำหนดองค์ประกอบต่างๆ ที่พัฒนาขึ้น ต้องได้รับการตรวจสอบพิสูจน์ เพื่อยืนยันประสิทธิภาพ สามารถสรุปขั้นตอนการพัฒนาได้ ดังนี้

2.1) กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนา หรือการสร้างระบบ ให้ชัดเจน

2.2) ศึกษาหลักการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ต้องการนำมาพัฒนา เพื่อกำหนดองค์ประกอบและแนวทางในการจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบได้รอบคอบขึ้น ซึ่งจะทาให้มีความมั่นคง

2.3) ศึกษาสภาพการณ์และปัญหาที่เกี่ยวข้อง จะช่วยให้ค้นพบองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ ระบบมีประสิทธิภาพเมื่อนำไปใช้จริง ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ เป็นสิ่งที่ต้องนามาพิจารณาใน

การจัด องค์ประกอบ และจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งหลาย การนาข้อมูลจากความเป็นจริงมาใช้ใน การสร้างระบบจะช่วยขจัดหรือป้องกันปัญหาอันทาให้ระบบนั้นขาดประสิทธิภาพ

2.4) กำหนดองค์ประกอบของระบบ เป็นการนาแนวคิดสำคัญของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์มากำหนดหลักการ เป้าหมาย และองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เห็นว่าสำคัญและจาเป็นที่จะทาให้ ระบบมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งกำหนดทิศทาง ลาดับความสำคัญ รายละเอียด และองค์ประกอบ ได้แก่ การพิจารณาว่ามีอะไรบ้างที่สามารถช่วยให้เป้าหมายหรือจุดมุ่งหมายบรรลุผลสำเร็จ

2.5) จัดกลุ่มองค์ประกอบ ได้แก่ การนาองค์ประกอบที่กำหนดไว้มาจัดเป็นหมวดหมู่เพื่อความสะดวกในการคิดและการดาเนินการขั้นต่อไป

2.6) การจัดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ยุ่งยากและต้องใช้ความคิดรอบคอบมาก ผู้สร้างระบบต้องพิจารณาว่าองค์ประกอบใดเป็นเหตุและเป็นผลขึ้นต่อกันในลักษณะใด สิ่งใดควรมาก่อนหลัง สิ่งใดสามารถเดินคู่ขนานไปได้ ขั้นนี้เป็นขั้นที่อาจใช้เวลาในการพิจารณามาก

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2548) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาสังกัดสานักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ซึ่งในการศึกษามีรายละเอียดในการดาเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

1) การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้น เกี่ยวกับแนวคิดและหลักการบริหารคุณภาพ ทั้งองค์กร

2) สร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ

3) การพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 รอบ

4) การวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ

5) สรุปและนำรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การและจัดทำเป็นรายงาน

การพัฒนารูปแบบไม่มีข้อกำหนดตายตัวที่แน่นอนว่าต้องการทาอะไรบ้าง แต่ รูปแบบโดยทั่วไปที่สามารถนาไปใช้ให้ได้ประโยชน์สูงสุดนั้นจะเริ่มต้นจากการศึกษาองค์ความรู้ เกี่ยวกับเรื่องที่เราจะสร้างรูปแบบให้ชัดเจน จากนั้นจึงหาสมมุติฐาน และหลักการของรูปแบบที่จะ พัฒนา

แล้วสร้างรูปแบบตามหลักการที่กำหนดขึ้นและนารูปแบบที่สร้างขึ้นไปตรวจสอบและ ประเมินผลหาคุณภาพของรูปแบบ โดยสรุปแล้วการพัฒนารูปแบบมีการดาเนินการเป็น 2 ขั้นตอน ใหญ่ คือ การสร้างรูปแบบและการหาคุณภาพของรูปแบบ

ดังนั้นการพัฒนารูปแบบคือ การศึกษาแนวคิดทฤษฎีนาเอาข้อมูลที่ได้ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดความสัมพันธ์ขององค์ประกอบของรูปแบบ กำหนดโครงสร้างและข้อเสนอของ รูปแบบอย่างชัดเจนเพื่อนาไปสู่ผลสรุป อธิบายปรากฏการณ์ที่มุ่งหวังและสามารถนาไปสู่แนวคิดใหม่ ๆ มีการทดสอบและปรับปรุงรูปแบบก่อนนาไปใช้งานและมีการประเมินผลหลังจากการนารูปแบบไปใช้งาน

องค์ประกอบของรูปแบบ

นักการศึกษาได้อธิบายถึงองค์ประกอบของรูปแบบได้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้ (ทิศนา แขมมณี, 2551)

1. รูปแบบสามารถนาไปสู่การทานายผลที่ตามมา สามารถทดสอบ / สังเกตได้

2. มีความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ อธิบายปรากฏการณ์เรื่องนั้น / ปรากฏกลไกลเชิงสาเหตุที่กาลัง ศึกษาและอธิบายเรื่องที่กาลังศึกษา

3. รูปแบบช่วยจินตนาการสร้างความคิดรวบยอด ความสัมพันธ์ของสิ่งที่กาลังศึกษา / ช่วย สืบเสาะความรู้

4. รูปแบบมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง

ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบไม่มีหลักเกณฑ์ตายตัวแต่ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของผู้ที่ สนใจศึกษา เช่น

กุลธิดา เหมาเพชร (2553) ได้กล่าวว่ารูปแบบ มีองค์ประกอบสำคัญ 4 ประการได้แก่

1. หลักการ ของรูปแบบการเรียนการสอน

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอน

3. กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

4. การวัดและประเมินผล

ประวิทย์ ประมาน (2554) กล่าวว่า รูปแบบการเรียนรู้พลศึกษา มีองค์ประกอบสำคัญ คือ

1. หลักการ แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน

2. วัตถุประสงค์ของรูปแบบ

3. เนื้อหา

4. ขั้นตอนการเรียนการสอน

5. การประเมินผลการเรียนรู้

ผู้วิจัยจึงขอสรุปว่า องค์ประกอบของรูปแบบมีความสัมพันธ์เป็นแบบเชิงโครงสร้าง เป็นสิ่งที่ ช่วยอธิบายและสร้างความคิดรวบยอดในสิ่งที่กาลังศึกษา มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) กระบวนการจัดการเรียนการสอน และ 5) การวัดและประเมินผล

ประเภทของรูปแบบ

คีวเวส (Keeves, 1988) แบ่งประเภทของรูปแบบออกเป็น 5 แบบ ได้แก

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) เป็นความคิดที่แสดงออกใน ลักษณะของการเปรียบเทียบสิ่งต่าง ๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic Model) เป็นความคิดที่แสดงออกผ่านทางภาษา โดยการพูดและเขียน

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematic Model) เป็นความคิดที่แสดงออกผ่าน ทางรูปคณิตศาสตร์

4. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic Model) เป็นความคิดที่แสดงออกผ่านทาง แผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม กราฟ เป็นต้น

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Model) เป็นความคิดที่แสดงให้เห็นถึงความสาพันธ์ เชิงสาเหตุระหว่างตัวแปรต่างๆของสภาพการณ์/ปัญหา

จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่า ประเภทของรูปแบบการเรียนรู้พลศึกษาตามอุดมการณ์โอลิมปิก น่าจะเป็นการผสมผสานระหว่างรูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue Model) และรูปแบบ เชิงภาษา (Semantic Model)

ความหมายของรูปแบบและการจัดการเรียนรู้

มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ไว้ดังนี้

จอยส์และวีล (Joyce & Weil, 1996) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบแผนในการจัดการเรียนการสอนที่บรรยายให้เห็นถึงสิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่เป็นแนวทางในการออกแบบ การเรียนการสอนที่มีเป้าหมายให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน

กู๊ด (Good, 2005) ได้รวบรวมความหมายของรูปแบบเอาไว้ 4 ความหมาย คือ
1) เป็นแบบอย่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างหรือทำซ้ำ
2) เป็นตัวอย่างเพื่อเลียนแบบ เช่น ตัวอย่างในการออกเสียงภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนได้เลียนแบบ เป็นต้น
3) เป็นแผนภูมิหรือรูปสามมิติซึ่งเป็นตัวแทนของสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลักการ หรือ แนวคิด
4) เป็นชุดของปัจจัยตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อกันและกันซึ่งรวมตัวกันเป็นตัว ประกอบและเป็นสัญลักษณ์ทางระบบสังคม อาจจะเขียนออกมา เป็นสูตรทางคณิตศาสตร์หรือ บรรยายเป็นภาษาก็ได้

ทิศนา แขมมณี (2551) ยังได้กล่าวว่า รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคาตอบความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นโดยสร้างมาจากความคิดประสบการณ์ การใช้อุปมาอุปไมยหรือจากทฤษฎีหลักการต่าง ๆ และแสดงออกในลักษณะใดลักษณะหนึ่งเช่นเป็น คาอธิบายแผนผังไดอะแกรมหรือแผนภาพช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น นอกจากนี้ ทิศนา แขมมณี (2553) ยังกล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบแผนการดาเนินการ สอนที่ได้รับการจัดอย่างเป็นระบบสัมพันธ์สอดคล้องกับทฤษฎีหลักการเรียนรู้หรือการสอนที่รูปแบบนั้นยึดถือ และได้รับการพิสูจน์ ทดสอบว่ามีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตาม จุดมุ่งหมายเฉพาะของรูปนั้น ๆ

คัมภีร์ สุดแท้ (2553) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่สร้าง หรือพัฒนาขึ้น แสดงให้เห็น ถึงองค์ประกอบสาคัญ ๆ ของเรื่องให้เข้าใจง่ายขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดาเนินงานต่อไป

สุธนะ ติงศภัทิย์ (2554) กล่าวว่า รูปแบบ หรือ โมเดล หมายถึงแบบจาลองอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมา เพื่อแสดงโครงสร้างหรืออธิบายปรากฏการณ์ให้เข้าใจอะไรง่ายขึ้น

สรุปได้ว่า รูปแบบเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการสืบสอบหาคาตอบความรู้ความเข้าใจ ได้รับการพัฒนาให้มีความชัดเจน อาจเป็นคาอธิบายแผนผังไดอะแกรมหรือแผนภาพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการ ดำเนินงาน

หลักการจัดการเรียนรู้

กระทรวงศึกษาธิการ (2551) กำหนดไว้ว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการ นาหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นเป้าหมายสาหรับพัฒนาเด็กและ เยาวชน การจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถตามมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะ สำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยยึดหลักว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เชื่อว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ยึด ประโยชน์ที่เกิดกับผู้เรียน กระบวนการจัดการเรียนรู้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตาม ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการทางสมอง เน้นให้ ความสำคัญทั้งความรู้ และคุณธรรม

วิทยา พัฒนเมธาดา (2560) กล่าวว่า หลักในการจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ ผู้สอนจำเป็นต้องมี ความรู้ความสามารถหลายอย่าง ในการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ซึ่ง สิ่งแรกที่ผู้สอนต้องทา คือ การวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนว่าเป็นอย่างไร มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ อย่างไร มากน้อยเพียงใด ปกติสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มสติปัญญาค่อนข้างอ่อนหรือเรียนรู้ช้า กลุ่มนี้เรียนรู้ได้ ต่อเมื่อได้รับการช่วยเหลือหรือ สอนจากครูอย่างค่อยเป็นค่อยไปจึงจะเรียนรู้สำเร็จเป้าหมาย การเรียนรู้เพื่อช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่นในการดารงชีวิต

2. กลุ่มสติปัญญาปานกลาง กลุ่มนี้มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แต่ต้องได้รับคำ ชี้แนะ รูปแบบ วิธีการ จากครูผู้สอนภายใต้การให้กาลังใจ การเรียนรู้จึงจะประสบผลสำเร็จเรียนรู้ เพื่อประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและเอื้อแก่ผู้อื่นรอบข้าง

3. กลุ่มสติปัญญาสูง กลุ่มนี้เป็นความหวังของสังคมและประเทศชาติในการช่วยให้เกิดความ เจริญก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพในอนาคต มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองต้องการ ความเป็นอิสระในการเรียนรู้ ใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ จินตนาการ ฉะนั้นจึงต้องการโอกาสและ การให้ความสะดวกในการเรียนรู้อย่างหลากหลายรูปแบบ มีเป้าหมายการเรียนที่ทาให้เกิดประโยชน์ กับตนเองแล้วยังเพื่อผู้อื่นประเทศชาติตลอดจนสิ่งแวดล้อม

หลักการวางแผนและเตรียมจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนแต่ละศักยภาพ ทั้งนี้ กระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมสอดคล้องต่อการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มผู้เรียน เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเลือกวิธีการจัดการเรียนรู้ด้วยหลักการใช้จิตวิทยาการเรียนรู้ การจัดการเรียนรู้อย่างไรกับกลุ่มผู้เรียนใด ผู้สอนต้องมีพื้น ฐานความรู้ทางด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ จิตวิทยาพัฒนาการ ทฤษฎีสมอง จิตวิทยาแนะแนวและการให้ คาปรึกษา เพื่อประกอบการตัดสิ้นใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆได้อย่างเหมาะสม เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านสิ่งแวดล้อมและเทคโนโลยีที่ล้าสมัย ทาให้การจัดการเรียน การสอนในยุคปัจจุบันต้องมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น โดยนักการศึกษาได้มีการนาเสนอหลักการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 จึงสามารถสรุปประเด็นสำคัญของลักษณะการจัดการเรียนรู้ได้ดังนี้

1) มนุษย์มีความสามารถในการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ผู้สอนจึงต้องใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย หากผู้สอนนารูปแบบการเรียนรู้แบบใดแบบหนึ่งไปใช้กับผู้เรียนทุกคนตลอดเวลา อาจทำ ให้ผู้เรียนบางคนเกิดอาการตายด้านทางสติปัญญา

2) ผู้เรียนควรเป็นผู้กำหนดองค์ความรู้ของตนเอง ไม่ใช่นาความรู้ไปใส่และให้ผู้เรียนดำเนินรอยตามผู้สอน

3) โลกยุคใหม่ต้องการผู้เรียนซึ่งมีวินัย มีพฤติกรรมที่รู้จักยืดหยุ่นหรือปรับเปลี่ยนให้ เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม ไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นแบบเผด็จการ แบบให้อิสระหรือแบบประชาธิปไตย

4) เนื่องจากข้อมูลข่าวสารในโลกจะทวีเพิ่มขึ้นเป็น 2 เท่า ทุก ๆ 10 ปี โรงเรียนจึง ต้องใช้วิธีสอนที่หลากหลาย โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในรูปแบบต่างๆกัน

5) ให้ใช้กฎเหล็กของการศึกษาที่ว่า “ระบบที่เข้มงวดจะผลิตคนที่เข้มงวด” และ “ระบบที่ยืดหยุ่นจะผลิตคนที่รู้จักคิดยืดหยุ่น”

6) สังคม หรือชุมชนที่มั่งคั่ง ร่ารวยด้วยข้อมูลข่าวสาร ทำให้การเรียนรู้สามารถ เกิดขึ้นได้ในหลายๆ สถานที่

กระบวนการและแนวทางการจัดการเรียนรู้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2547) ดาเนินการจัดทาโครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบ การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยนารูปแบบการเรียนรู้ของครูต้นแบบมาวิจัยและ

พัฒนา เพื่อให้ ได้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่มีความชัดเจนเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาโดยได้คัดเลือกรูปแบบ การเรียนรู้ แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 9 ดังกล่าวข้างต้นประกอบด้วย

1) การจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้
2) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการพหุปัญญา ของโฮวาร์ด การ์เนอร์
3) การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์และที่เน้นการปฏิบัติ
4) การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
5) การเรียนรู้แบบส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
6) การจัดการเรียนรู้แบบสร้างองค์ความรู้
7) การจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน
8) การจัดการเรียนรู้แบบกระบวนการแก้ปัญหา
9) การจัดการเรียนรู้แบบพัฒนากระบวนการคิดด้วยการใช้คาถาม หมวกความคิด 6 ใบ

แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้ง 9 แนวทางซึ่งมีความสอดคล้องต่อการ จัดการศึกษา ที่ต้องยึดหลักให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่า ผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาจาก ธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งหมดนี้มิใช่เป็น แนวทางที่ตายตัว ผู้สอนสามารถปรับประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของตนขั้นตอน การจัดการเรียนรู้รวมทั้งกิจกรรมการเรียนรู้เป็นเพียงตัวอย่างให้ผู้สอนพิจารณาเพื่อพัฒนาตามความถนัดและความสนใจ แต่ละแนวทางการจัดการเรียนรู้สามารถผสมผสานให้สอดคล้องกับบริบทของ สาระการเรียนรู้ หรือสถานการณ์ในชั้นเรียนได้ ที่สำคัญแหล่งการเรียนรู้ต้องเชื่อถือได้ มีความ ทันสมัยสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความต้องการของผู้เรียน มีความหลากหลายสะดวก ต่อการนาไปใช้

กระบวนการเรียนรู้เป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้คิด เขียน และปฏิบัติ ควรเป็นกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนแสดงออกทางร่างกายหลายๆส่วนและได้เห็นทักษะต่างๆ ของผู้เรียน กิจกรรมต้องมีความต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน ต้องมีความละเอียด ชัดเจน สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และ สาระการเรียนรู้กิจกรรมการเรียนรู้ต้องหลากหลายเหมาะสมสอดคล้องกับผู้เรียน เพราะผู้เรียนจะต้อง อาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เป็นเครื่องมือที่จะนาพาตนเองไปสู่เป้าหมาย

ของกระบวนการ เรียนรู้ที่จาเป็นสาหรับผู้เรียน อาทิ กระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ กระบวนการสร้างความรู้ กระบวนการคิด กระบวนการทางสังคม กระบวนการเผชิญสถานการณ์และแก้ปัญหา กระบวนการ เรียนรู้ จากประสบการณ์จริง กระบวนการปฏิบัติ ลงมือทาจริง กระบวนการจัดการ กระบวนการวิจัย กระบวนการเรียนรู้การเรียนรู้ของตนเอง กระบวนการพัฒนาลักษณะนิสัย

ศาสตร์พระราชา

1.ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ

ทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบจากข้อมูลเบื้องต้น ทั้งเอกสาร แผนที่ สอบถามจาก เจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และราษฎรในพื้นที่ให้ได้รายละเอียดที่ถูกต้อง เพื่อน าข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ ประโยชน์ได้จริงอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และตรงตามเป้าหมาย

2. ระเบิดจากภายใน

จะทำการใดๆ ต้องเริ่มจากคนที่เกี่ยวข้องเสียก่อน ต้องสร้างความเข้มแข็งจากภายในให้เกิดความ เข้าใจและอยากทำ ไม่ใช่การสั่งให้ทำ คนไม่เข้าใจก็อาจจะไม่ทำก็เป็นได้ ในการทำงานนั้นอาจจะ ต้องคุยหรือประชุมกับลูกน้อง เพื่อนร่วมงาน หรือคนในทีมเสียก่อน เพื่อให้ทราบถึงเป้าหมายและ วิธีการต่อไป

3. แก้ปัญหาจากจุดเล็ก

ควรมองปัญหาภาพรวมก่อนเสมอ แต่เมื่อจะลงมือแก้ปัญหานั้น ควรมองในสิ่งที่คนมักจะมองข้าม แล้วเริ่มแก้ปัญหาจากจุดเล็กๆ เสียก่อน เมื่อสำเร็จแล้วจึงค่อยๆ ขยับขยายแก้ไปเรื่อยๆ ทีละจุด เราสามารถเอามาประยุกต์ใช้กับการท างานได้ โดยมองไปที่เป้าหมายใหญ่ของงานแต่ละชิ้น แล้ว เริ่มลงมือทำจากจุดเล็กๆ ก่อน ค่อยๆ ทำ ค่อยๆ แก้ไปทีละจุด งานแต่ละชิ้นก็จะลุลวงไปได้ตาม เป้าหมายที่วางไว้“ถ้าปวดหัวคิดอะไรไม่ออก ก็ต้องแก้ไขการปวดหัวนี้ก่อน มันไม่ได้แก้อาการ จริง แต่ต้องแก้ปัญหาที่ทำให้เราปวดหัวให้ได้เสียก่อน เพื่อจะให้อยู่ในสภาพที่ดีได้…”

4. ทำตามลำดับขั้น

เริ่มต้นจากการลงมือทำในสิ่งที่จำเป็นก่อน เมื่อสำเร็จแล้วก็เริ่มลงมือสิ่งที่จำเป็นลำดับต่อไป ด้วย ความรอบคอบและระมัดระวัง ถ้าทำตามหลักนี้ได้ งานทุกสิ่งก็จะสำเร็จได้โดยง่าย…

ในหลวง รัชกาลที่ 9 ทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่จำเป็นที่สุดของประชาชนเสียก่อน ได้แก่ สุขภาพ สาธารณสุข จากนั้นจึงเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน และสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ อาทิ ถนน แหล่ง น้ำเพื่อการเกษตร การอุปโภคบริโภค เน้นการปรับใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ราษฎร สามารถนำไป ปฏิบัติได้ และเกิดประโยชน์สูงสุด “การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้าง พื้นฐาน คือความพอมี พอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อน ใช้วิธีการ และ อุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานที่มั่นคงพร้อมพอสมควร สามารถ ปฏิบัติ ได้แล้วจึงค่อยสร้างเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป...” พระบรม ราโชวาทของในหลวงรัชกาลที่ 9 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2517

5. ภูมิสังคม ภูมิศาสตร์ สังคมศาสตร์

การพัฒนาใดๆ ต้องคำนึงถึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้นว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยา เกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอคน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน “การพัฒนาจะต้องเป็นไปตามภูมิประเทศทางภูมิศาสตร์และภูมิประเทศทางสังคมศาสตร์ ใน สังคมวิทยา คือนิสัยใจคอของคนเรา จะไปบังคับให้คนอื่นคิดอย่างอื่นไม่ได้ เราต้องแนะนำ เข้าไปดูว่าเขาต้องการอะไรจริงๆ แล้วก็อธิบายให้เขาเข้าใจหลักการของการพัฒนานี้ก็จะเกิดประโยชน์ อย่างยิ่ง”

6. ทำงานแบบองค์รวม

ใช้วิธีคิดเพื่อการทำงาน โดยวิธีคิดอย่างองค์รวม คือการมองสิ่งต่างๆ ที่เกิดอย่างเป็นระบบ ครบ วงจร ทุกสิ่งทุกอย่างมีมิติเชื่อมต่อกัน มองสิ่งที่เกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง

7. ไม่ติดตำรา

เมื่อเราจะทำการใดนั้น ควรทำงานอย่างยืดหยุ่นกับสภาพและสถานการณ์นั้นๆ ไม่ใช่การยึดติดอยู่ กับแค่ในตำราวิชาการ เพราะบางที่ความรู้ท่วมหัว เอาตัวไม่รอด บางครั้งเรายึดติดทฤษฎีมาก จนเกินไปจนทำอะไรไม่ได้เลย สิ่งที่เราทำบางครั้งต้องโอบอ้อมต่อสภาพธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม สังคม และจิตวิทยาด้วย

8. รู้จักประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

ในการพัฒนาและช่วยเหลือราษฎร ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงใช้หลักในการแก้ปัญหาด้วยความเรียบ ง่ายและประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง หาได้ในท้องถิ่นและประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในภูมิภาคนั้น มาแก้ไข ปรับปรุง โดยไม่ต้องลงทุนสูงหรือใช้เทคโนโลยีที่ยุ่งยากมากนัก ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่ง ว่า "...ให้ปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูกโดยปล่อยให้ขึ้นเองตามธรรมชาติจะได้ประหยัดงบประมาณ..."

9. ทำให้ง่าย

ทรงคิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุงและแก้ไขงาน การพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริไปได้โดยง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อนและที่สำคัญอย่างยิ่งคือ สอดคล้องกับสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนและ ระบบนิเวศโดยรวม "ทำให้ง่าย"

10. การมีส่วนร่วม

ทรงเป็นนักประชาธิปไตย ทรงเปิดโอกาสให้สาธารณชน ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้ มาร่วมแสดงความคิดเห็น "สำคัญที่สุดจะต้องหัดทำใจให้กว้างขวาง หนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็น แม้กระทั่งความวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นอย่างฉลาดนั้น แท้จริงคือ การระดมสติปัญญาละประสบการณ์อันหลากหลายมาอำนวยการปฏิบัติบริหารงานให้ประสบผลสำเร็จที่สมบูรณ์นั่นเอง"

11. ต้องยึดประโยชน์ส่วนรวม

ในหลวงรัชกาลที่ 9 ทรงระลึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งว่า "...ใครต่อใครบอกว่า ขอให้เสียสละส่วนตัวเพื่อส่วนรวม อันนี้ฟังจนเบื่อ อาจรำคาญด้วยซ้ำว่า ใคร ต่อใครมาก็บอกว่าขอให้คิดถึงประโยชน์ส่วนรวม อาจมานึกในใจว่า ให้ๆ อยู่เรื่อยแล้วส่วนตัวจะได้ อะไร ขอให้คิดว่าคนที่ให้เป็นเพื่อส่วนรวมนั้น มิได้ให้ส่วนรวมแต่อย่างเดียว เป็นการให้เพื่อตัวเอง สามารถที่จะมีส่วนรวมที่จะอาศัยได้..."

12. บริการที่จุดเดียว

ทรงมีพระราชดำริมากว่า 20 ปีแล้ว ให้บริหารศูนย์ศึกษาการพัฒนาหลายแห่งทั่วประเทศโดยใช้ หลักการ "การบริการรวมที่จุดเดียว : One Stop Service" โดยทรงเน้นเรื่องรู้รักสามัคคีและการ ร่วมมือร่วมแรงร่วมใจกันด้วยการปรับลดช่องว่างระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

13. ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ทรงเข้าใจถึงธรรมชาติและต้องการให้ประชาชนใกล้ชิด กับทรัพยากรธรรมชาติ ทรงมองปัญหาธรรมชาติอย่างละเอียด โดยหากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติ จะต้องใช้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือเราด้วย

14. ใช้อธรรมปราบอธรรม

ทรงนำความจริงในเรื่องธรรมชาติและกฎเกณฑ์ของธรรมชาติมาเป็นหลักการแนวทางปฏิบัติใน การแก้ไขปัญหาและปรับปรุงสภาวะที่ไม่ปกติเข้าสู่ระบบที่ปกติ เช่น การบำบัดน้ำเน่าเสียโดยให้ ผักตบชวา ซึ่งมีตามธรรมชาติให้ดูดซึมสิ่งสกปรกปนเปื้อนในน้ำ

15. ปลูกป่าในใจคน

การจะทำการใดสำเร็จต้องปลูกจิตสำนึกของคนเสียก่อน ต้องให้เห็นคุณค่า เห็นประโยชน์กับสิ่งที่ จะทำ…. “เจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากันปลูก ต้นไม้ลงบนแผ่นดินและจะรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง”

16. ขาดทุนคือกำไร

หลักการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9 ที่มีต่อพสกนิกรไทย “การให้” และ “การ เสียสละ” เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไร คือความอยู่ดีมีสุขของราษฎร

17. การพึ่งพาตนเอง

การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ เพื่อการแก้ไขปัญหาในเบื้องต้นด้วยการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้มีความแข็งแรงพอที่จะดำรงชีวิตได้ต่อไป แล้วขั้นต่อไปก็คือ การพัฒนาให้ประชาชน สามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อมและสามารถ พึ่งตนเองได้ในที่สุด

18. พออยู่พอกิน

ให้ประชาชนสามารถอยู่อย่าง “พออยู่พอกิน” ให้ได้เสียก่อน แล้วจึงค่อยขยับขยายให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป

19. เศรษฐกิจพอเพียง

เป็นปรัชญาที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 พระราชทานพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตให้ ดำเนินไปบน “ทางสายกลาง” เพื่อให้รอดพ้นและสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้ กระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ซึ่งปรัชญานี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทั้งระดับ บุคคล องค์กร และชุมชน

20. ความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน

ผู้ที่มีความสุจริตและบริสุทธิ์ใจ แม้จะมีความรู้น้อย ก็ย่อมท าประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่ มีความรู้มาก แต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ

21. ทำงานอย่างมีความสุข

ทำงานต้องมีความสุขด้วย ถ้าเราทำอย่างไม่มีความสุขเราจะแพ้ แต่ถ้าเรามีความสุขเราจะชนะ สนุกกับการท างานเพียงเท่านั้น ถือว่าเราชนะแล้ว หรือจะทำงานโดยคำนึงถึงความสุขที่เกิดจาก การได้ทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นก็สามารถทำได้ “...ทำงานกับฉัน ฉันไม่มีอะไรจะให้นอกจากการมี ความสุขร่วมกัน ในการท าประโยชน์ให้กับผู้อื่น...”

22. ความเพียร

การเริ่มต้นทำงานหรือทำสิ่งใดนั้นอาจจะไม่ได้มีความพร้อม ต้องอาศัยความอดทนและความมุ่งมั่น ดังเช่นพระราชนิพนธ์ “พระมหาชนก” กษัตริย์ผู้เพียรพยายามแม้จะไม่เห็นฝั่งก็จะว่ายน้ำ ต่อไป เพราะถ้าไม่เพียรว่ายก็จะตกเป็นอาหารปู ปลาและไม่ได้พบกับเทวดาที่ช่วยเหลือมิให้จมน้ำ

23. รู้ รัก สามัคคี

- รู้ คือ รู้ปัญหาและรู้วิธีแก้ปัญหานั้น

- รัก คือ เมื่อเรารู้ถึงปัญหาและวิธีแก้แล้ว เราต้องมีความรัก ที่จะลงมือทำ ลงมือแก้ไขปัญหานั้น

- สามัคคี คือ การแก้ไขปัญหาต่างๆ ไม่สามารถลงมือทำคนเดียวได้ ต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมใจกัน

วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

ด้านวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย

1) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สามารถออกแบบและสร้างหลักสูตรรายวิชาในชั้นเรียน วางแผนและออกแบบเนื้อหาสาระและกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ บริหารจัดการชั้นเรียน ใช้สื่อและเทคโนโลยีสื่อสาร และเทคโนโลยีดิจิทัลและวัดประเมินผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

2) มีความสามารถในการนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อนำไปออกแบบ จัดเนื้อหาสาระ การบริหารชั้นเรียน และจัดกิจกรรมการต่างๆเพื่อช่วยเหลือแก้ไขและส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนตามความสนใจและความถนัดของผู้เรียนอย่างหลากหลายตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งผู้เรียนปกติและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

3) จัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติและการทำงานในสถานการณ์จริง ส่งเสริมการพัฒนาการคิด การทำงาน การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น โดยบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้และคุณธรรมจริยธรรม สามารถประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหา และพัฒนา ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยและรับผิดชอบต่อผู้เรียนโดยยึดผู้เรียนสำคัญที่สุด

4) สร้างบรรยากาศ และจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน แหล่งวิทยาการ เทคโนโลยี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ มีความสามารถในการประสานงานและสร้างความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่ออำนวยความสะดวกและร่วมมือกันพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้ มีปัญญารู้คิดและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่องให้เต็มตามศักยภาพ

5) นำทักษะศตวรรษที่ 21 และเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาตนเอง เช่น ทักษะการเรียนรู้ (Learning Skills) ทักษะการรู้เรื่อง(Literacy Skills)และทักษะชีวิต (Life Skills) ทักษะการทำงานแบบร่วมมือและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะ เป็นการเรียนการสอนที่มีจุดประสงค์การเรียนรู้ฐานสมรรถนะเป็นเป้าหมาย คือ มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะต่าง ๆอย่างเป็นองค์รวมในการปฏิบัติงาน การแก้ปัญหา และการใช้ชีวิต เป็นการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงกับชีวิตประจำวัน เรียนรู้เพื่อให้สามารถใช้การได้จริงในสถานการณ์ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน เป็นการเรียนเพื่อใช้ประโยชน์ไม่ใช่การเรียนเพื่อรู้เท่านั้น

การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะเน้น "การปฏิบัติ" โดยมีชุดของเนื้อหาความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการนำไปสู่สมรรถนะที่ต้องการ จึงทำให้สามารถลดเวลาเรียนเนื้อหาจำนวนมากที่ไม่จำเป็น เอื้อให้ผู้เรียนมีเวลาในการเรียนรู้เนื้อหาที่จำเป็นในระดับที่ลึกซึ้งขึ้น และมีโอกาสได้ฝึกฝนการใช้ความรู้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะในระดับชำนาญหรือเชี่ยวชาญ เป็นการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการความรู้ข้ามศาสตร์ ความรู้ในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานใดงานหนึ่งจะได้รับการนำไปใช้เพื่อความสำเร็จของการปฏิบัติงาน การเรียนการสอนเป็น
การบูรณาการมากขึ้น

การจัดการเรียนการสอนฐานสมรรถนะนั้นผู้เรียนสามารถใช้เวลาในการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ไปตามความถนัดและความสามารถของตน สามารถไปได้เร็วหรือช้าแตกต่างกันได้ ในส่วนการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อการปรับปรุงพัฒนา เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้การเรียนรู้ฐานสมรรถนะประสบความสำเร็จ

แผนการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ

แนวคิดเกี่ยวกับแผนการจัดการเรียนรู้ นักการศึกษา ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้ กระทรวงศึกษาธิการ (2545 : 5-6) ได้ให้ความหมายของแผนการจัดการเรียนรู้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หมายถึง การนำวิชาหรือกลุ่มประสบการณ์ที่จะต้องทำการสอน ตลอด ภาคเรียนมาสร้างเป็นแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์การวัดและประเมินผล สำหรับเนื้อหาสาระและจุดประสงค์การเรียนรู้ย่อยๆ ให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์หรือจุดเน้นของหลักสูตร สภาพของผู้เรียน ความพร้อมของโรงเรียนในด้านวัสดุอุปกรณ์และ ตรงกับสภาพที่เป็นจริงในท้องถิ่น สำลี รักสุทธี (2544 : 42) กล่าวว่าแผนการจัดการเรียนรู้หมายถึง แผนการหรือโครงการ ที่จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อใช้ในการปฏิบัติการสอนในรายวิชาใดวิชา

หนึ่ง เป็นการระดม สรรพวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ครู พัฒนาการจัดการเรียน การสอนไปสู่จุดประสงค์การเรียนรู้ตลอดจนพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตาม ศักยภาพของตนเอง ณัฐวุฒิ กิจรุ่งเรือง (2545 : 53) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ (Lesson Plan) หมายถึง การเตรียมการจัดการเรียนรู้ไว้ล่วงหน้าอย่างเป็นระบบ และเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อใช้เป็น แนวทางในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง ให้บรรลุผลตามจุดมุ่งหมายที่หลักสูตร กำหนด แผนจัดการเรียนรู้มี2 ระดับได้แก่ ระดับหน่วยการเรียน (Unit Plan) และระดับบทเรียน (Lesson Plan) บูรชัย ศิริมหาสาคร(2545 : 1) กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้คือ เอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อแจกแจงรายละเอียดของหลักสูตร ทำให้ผู้สอนสามารถนำไปจัดการเรียนการสอนให้แก่นักเรียน เป็นรายคาบหรือ รายชั่วโมง และยังได้กล่าวว่า แผนการจัดการเรียนรู้ตรงกับภาษาอังกฤษว่า“Teaching Plan” หรือ “Lesson Plan” หมายถึง การวางแผนการจัดการเรียนรู้หรือการเตรียมการสอนล่วงหน้าก่อนที่จะทำการสอนแล้วจดบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ใครก็ตามที่จะทำการสอนในวิชานั้นๆ สามารถใช้เป็นแนวทางในการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปได้ว่า แผนการจัดการเรียนรู้หมายถึง เอกสารที่จัดทำเป็นหน่วยการเรียน หรือบทเรียน ซึ่งประกอบด้วยแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อและอุปกรณ์ การวัดและประเมินผล เพื่อนำไปพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตรรายวิชาได้ ประเภทของแผนการจัดการเรียนรู้แบ่งได้เป็น 2 ประเภท หรือ 2 ระยะก็คือ การวางแผนระยะยาว และการวางแผนระยะสั้น การวางแผนระยะยาว เป็นการวางแผนการจัดการเรียนรู้ไว้อย่างหยาบๆ เกี่ยวกับ การจัดแบ่งเรียงลำดับหัวข้อที่มีอยู่ในหลักสูตร การวางแผนลักษณะนี้เป็นการวางแผนตลอด หลักสูตรกำหนดระยะเวลาในการเรียนการสอนของแต่ละหัวข้อ กำหนดการทดสอบ โดยทั่วไปแล้ว ผู้สอนจะต้องมีการวางแผนและเตรียมการดังนี้ 1)การศึกษารายละเอียดในหลักสูตรอันประกอบด้วย วัตถุประสงค์ทั่วไปของ หลักสูตรขอบเขตเนื้อหาสาระโดยย่อ 2) จัดเรียงลำดับหัวข้อเนื้อหา โดยพิจารณาประกอบกับเวลาที่กำหนดในหลักสูตร และ3)จัดเตรียมกำหนดการวัดและประเมินผลการเรียนตามแนวหลักสูตร ตลอดจน ศึกษาระยะเวลา และกำหนดการตามปฏิทินการศึกษา เพื่อถือปฏิบัติ

การวางแผนระยะสั้น ซึ่งหมายถึงการวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นรายหัวข้อ เนื้อหาหรือรายคาบ ที่ทำการสอนแผนการสอนลักษณะนี้ก็จะประกอบด้วยหัวข้อเรื่อง วัตถุประสงค์ เชิงพฤติกรรม เนื้อหาสาระ ใบงานสำหรับแผนการสอนรายคาบนั้นมีวิธีทำได้หลายๆ แบบ

ความสำคัญของการวางแผนการจัดการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้สอนมีความพร้อมที่จะ ประยุกต์วิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการจัดการเรียนการสอนได้ ประโยชน์ที่จะได้รับจากการที่ได้มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้และเตรียมการไว้ ล่วงหน้าสรุปได้ดังนี้

1) ช่วยให้ผู้สอนทราบว่าต้องทำอะไร เมื่อไร และอย่างไร เช่น หลังจากให้เนื้อหา ตามวัตถุประสงค์แรกภายใน 15 นาที ทดสอบผู้เรียนว่าเข้าใจ มีความสามารถตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด

2) ก่อให้เกิดความมั่นใจในการสอน

3) ทำให้การสอนราบรื่นไม่สับสน

4) ทำให้ผู้สอนสอนได้ตรงจุดมุ่งหมายที่กำหนด

5) ช่วยให้ผู้สอนดำเนินการสอนได้ตามเวลาที่กำหนด

6) ช่วยให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการเรียน สนใจ ชื่นชมและศรัทธาในตัวผู้สอน

7) ช่วยผู้เรียนให้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรม

8) ช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ

สรุปได้ว่า การวางแผนการจัดการเรียนรู้เป็นวางแผนการในการทำงานซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวผู้สอนเองและผู้เรียน เพราะเป็นขั้นตอนของระบบการเรียนการสอนที่เกิดจาก การใช้ความรู้ทักษะประสบการณ์ของผู้สอนที่มีอยู่นำมาวิเคราะห์ล่วงหน้าว่าจะทำการดำเนิน การเรียนการสอนอย่างไร จะเขียนร่างด้วยรูปแบบของผู้สอนเอง หรือจะเขียนให้อยู่ในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับ เพื่อนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน รวมถึงการจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์สื่อการสอน รายละเอียดของเนื้อหาสาระ รวมทั้ง อาคารสถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อต้องการให้ผลการดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวอย่าง : แผนการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาฐานสมรรถนะ

กิจกรรมการจัดการเรียนการสอนประจำบท

บทที่ 3 สัปดาห์ที่ 4 **จำนวน 4 ชั่วโมง**

เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เครื่องมือ/สื่อ	สมรรถนะตามกรอบTQF
ทฤษฎี หลักสูตร	**ขั้นที่ 1 ระเบิดจากภายใน** : 1.1) ให้นักศึกษาทำ Braingyme "**ท่าแตะสลับ**" (ซ้าย-ขวา บน-ล่าง) ของร่างกาย ช่วยแก้ง่วง เพราะต้องขยับแขนขาทุกส่วน และช่วยบริหารสมองในเรื่องการสะกดคำ การเขียน การฟังการอ่าน และการประสานกันของสมองสองซีก โดยใช้ข้อศอกขวา แตะหัวเข่าด้านซ้าย (ยกเข่าขึ้นรับ) และทำสลับอีกข้าง ทำท่านี้ 2 - 3 นาที เช่นกัน จะนั่ง ยืน หรือนอนทำก็ได้ เพื่อให้สมองสั่งการสมดุล หลังจากนั้นผู้สอนตั้งปัญหาเพื่อให้นักศึกษาได้คิดทบทวนความรู้พื้นฐานเดิมในเรื่องที่เป็นพื้นฐานของเรื่องที่จะเรียนเพิ่มเติมและเตรียมความพร้อมในการเชื่อมโยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่ที่จะได้เรียนเพิ่มเติมทบทวน	Kahoot	ทักษะการคิดขั้นสูง

เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เครื่องมือ/สื่อ	สมรรถนะตามกรอบTQF
	ความรู้เดิม 1.2) ผู้สอนนำเสนอ Power Point อธิบายขั้นตอนการการออกแบบหลักสูตร การสร้างหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการประเมินหลักสูตร พร้อมกับทำแบบทดสอบก่อนเรียนด้วยแอปพิเคชัน Kahoot จำนวน 5 ข้อ (**ครู: พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน คุณธรรม**) (**นักศึกษา: ความรู้ ภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล พัฒนา**)		
	ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วม : 2.1) ผู้สอนแบ่งกลุ่มนักศึกษากลุ่มละ 5-6 คนแล้วให้นักศึกษาแบ่งบทบาทหน้าที่ในการทำงานภายในกลุ่มของตนเอง 2.2) ผู้สอนตั้งโจทย์ปัญหา : ให้นักศึกษาเลือกระดับชั้นมา 1 ชั้น พร้อมกับออกแบบหลักสูตร 2.3) ผู้สอนแจกใบงานให้นักศึกษาออกแบบหลักสูตรโดยผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาระหว่างการดำเนินกิจกรรม (**ผู้สอน: พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน คุณธรรม**) (**นักศึกษา: ความรู้ ภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล เข้าใจ รับผิดชอบ**)	ใบงาน	การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ

เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เครื่องมือ/สื่อ	สมรรถนะตามกรอบTQF
	ขั้นที่ 3 ทำตามลำดับขั้น : ให้แต่ละกลุ่มดำเนินการออกแบบหลักสูตรตามลำดับขั้น ตามกระบวนการของการออกแบบหลักสูตรโดยผนวก TPCK ในหลักสูตรหลังจากนั้นให้เขียนสรุปเป็นแผนผังก้างปลา เตรียมนำเสนอ (**ผู้สอน: พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน คุณธรรม) (นักศึกษา: ความรู้ เข้าใจ ภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล พัฒนา)**	ใบความรู้/ใบงาน กระดาษบรู๊ฟ ปากกาเคมี	ทักษะการคิดขั้นสูง
	ขั้นที่ 4 ทดสอบ : ผู้สอนให้นักศึกษาทำแบบทดสอบด้วยแอปพิเคชัน Plicker จำนวน 10 ข้อ **(ผู้สอน: พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน คุณธรรม) (นักศึกษา: ความรู้ ภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล เข้าใจ พัฒนา รับผิดชอบ)**	Plicker	ทักษะการคิดขั้นสูง
	ขั้นที่ 5 นำเสนอ : 5.1) ผู้สอนให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงาน (กลุ่มละ 10 นาที) เพื่อตรวจสอบความรู้ความเข้าใจ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปัญหาอุปสรรค และสะท้อนองค์ความรู้จากการออกแบบหลักสูตร 5.2) ผู้สอนให้นักศึกษาไปเผยแพร่ใน Facebook, Line ในกลุ่มเพื่อแชร์ประสบการณ์ร่วมกัน	กระดาษบรู๊ฟ ปากกาเคมี	ทักษะการคิดขั้นสูง

เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	เครื่องมือ/สื่อ	สมรรถนะตาม กรอบTQF
	(ผู้สอน: พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน คุณธรรม วัฒนธรรม) (นักศึกษา: ความรู้ ภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล พัฒนา เข้าใจ รับผิดชอบ ไม่ติดตำรา)		

แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม

1. งานวิจัยวิจัยที่เกี่ยวข้องการสร้างหลักสูตร
2. www.cuir.car.chula.ac.th
3. www.vcharkarn.com

แผนการประเมินผลการเรียนรู้

1.เกณฑ์การวัดผล

1.1 แผนการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน 70%

หมวดผลการเรียนรู้ที่ประเมิน	วิธีการวัดผล	สัดส่วนของการประเมิน
คุณธรรม จริยธรรม	-มีน้ำใจ ช่วยเหลือแก้ปัญหาและเข้าใจเพื่อนร่วมงาน -ขยันหมั่นเพียร อดทนในการทำงาน -ยอมรับ ข้อเสนอและคำแนะนำ -สำนึกดี มีสัมมาคารวะและซื่อสัตย์ -เข้าเรียน/ฝึกปฏิบัติงานตรงเวลา -แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ สะอาด เรียบร้อย -ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนหรืออ้างอิงผลงานเมื่อนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ -แสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	5%

หมวดผลการเรียนรู้ที่ประเมิน	วิธีการวัดผล	สัดส่วนของการประเมิน
ความรู้	-มีความรู้เกี่ยวกับงานที่ทำ -สามารถตีความ ขยาย/ย่อความ แปลความ หรือจับใจความได้ -สามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์กับงานที่ทำหรือสถานการณ์ใหม่ๆ -มีการนำความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการทำงาน นอกเหนือจากความรู้ที่เรียน	10%
ทักษะทางปัญญา	-ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม	20%
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	-ทักษะต่างกระบวนทัศน์ -การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและภาวะผู้นำ	5%
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-สามารถใช้ภาษาไทย ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ถูกต้องและสร้างสรรค์ -การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล	10%
ทักษะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้	-มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ วิธีการที่หลากหลาย -มีความสามารถในการนำความรู้ทางจิตวิทยาไปใช้ในการวิเคราะห์	10%

หมวดผลการเรียนรู้ที่ประเมิน	วิธีการวัดผล	สัดส่วนของการประเมิน
	ผู้เรียน -จัดกิจกรรมและออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติ -สร้างบรรยากาศ และจัดสภาพแวดล้อม สื่อการเรียน แหล่งวิทยาการ เทคโนโลยี วัฒนธรรมและภูมิปัญญาทั้งในและนอกสถานศึกษา -นำทักษะศตวรรษที่ 21 และเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการเรียนรู้	

1.2 แผนการประเมินผลการเรียนรู้ ปลายภาค (30%)

ความรู้	การสอบข้อเขียน	30%

เกณฑ์การประเมินผล

คะแนนระหว่าง 80 -100	ได้ระดับ	A
คะแนนระหว่าง 75 -79	ได้ระดับ	B^+
คะแนนระหว่าง 70 -74	ได้ระดับ	B
คะแนนระหว่าง 65 - 69	ได้ระดับ	C^+
คะแนนระหว่าง 60 - 64	ได้ระดับ	C
คะแนนระหว่าง 55 - 59	ได้ระดับ	D^+
คะแนนระหว่าง 50 - 54	ได้ระดับ	D
คะแนนระหว่าง 0 - 49	ได้ระดับ	E

งานวิจัยในประเทศ

การีมะห์ และหีม (2559) ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7 Es) วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกและการลบจำนวนที่มีผลลัพธ์ และตัวตั้งไม่เกิน 20 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 1 (เอ็งเสียงสามัคคี) ผลการศึกษาพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้7 ขั้น (7 Es) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.16/85.50 และมีค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้เท่ากับ 0.7410 2) นักเรียนจำนวนร้อยละ 95.00 ที่มีผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าเกณฑ์เป้าหมายของโรงเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อน จัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้7 ขั้น (7 Es) อยู่ในระดับมากที่สุด

กฤติยา อริยา.(2559).ได้จัดทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ. ผลการวิจัยพบว่า1. รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 1) ที่มาของรูปแบบการ

เรียนการสอน 2) รูปแบบการเรียนการสอน แบบ FL3D Model 3) การนำไปใช้ และ 4) ผลที่เกิดกับผู้เรียน ผลการตรวจสอบคุณภาพ พบว่า รูปแบบการเรียนการสอนโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.7015 2. ผลการทดลองใช้ พบว่า นักศึกษาครูมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีความคิดเห็นในภาพรวมที่ดีต่อการเรียนรู้ตามรูปแบบการเรียนการสอน

ชุลีกร สายเกียรติวัติ .(2558).ได้จัดทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2.ผลการวิจัยพบว่า 1. รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมมโนทัศน์ในการดำ เนินชีวิตอย่างพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาและรูปแบบ ที่พัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบของหลักการมุ่ง พัฒนาความก้าวหน้าของมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงให้สูงขึ้นอยู่ในระดับดี วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริม มโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงให้สูงขึ้นอยู่ในระดับดี เนื้อหา แบ่งเป็น 5 หน่วยการเรียนรู้ ได้แก่ 1) “ทรัพย์ในดิน” มโนทัศน์เรื่องการปฏิบัติตนมโนทัศน์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) มโนทัศน์ เรื่องเล่า จากนิทาน “ชุมชนเห็ดหอม” 3) มโนทัศน์ เรื่องเล่าจากชีวิตจริง “ชีวิตคอกหมู สู่องคมนตรี” และบทความ ชีวิตพอเพียงของหมอเกษม วัฒนชัย 4) มโนทัศน์เรื่อง และ 5) ประยุกต์ใช้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงใน การดำรงชีวิตนำไปใช้ในชีวิตจริงกระบวนการเรียนรู้ตาม PAOR ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน 1) ขั้นวางแผน (Planning: P) เป็นการท ากิจกรรมโครงการเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการ 2) ขั้นลงมือปฏิบัติ (Action: A) เป็นหลักในการให้ความรู้ ความเข้าใจในการใช้รูปแบบ การมีมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงเน้นนักเรียน เป็นศูนย์กลาง 3) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation: O) นักเรียนทำกิจกรรมการเรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมตนเองและพิจารณาการปฏิบัติของตนเองกับเพื่อน 4) ขั้นสะท้อนผล (Reflection: R) นักเรียนสะท้อนคิดจากสิ่งที่ได้เกิดขึ้น พร้อมกับให้นักเรียนบันทึกความเป็นจริง แล้วมีการแก้ปัญหา การวัดผลและประเมินผล มโนทัศน์ในการดำเนินชีวิต อย่างพอเพียง คุณภาพด้านความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก (x = 4.19, S.D. = 0.54) และคุณภาพด้านความสอดคล้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (x = 4.22, S.D. = 0.50) ผลการทดลองใช้

รูปแบบ PAOR มีค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ เท่ากับ 0.6569 แสดง ว่า นักเรียนมีมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงเพิ่มขึ้น ร้อยละ 65.69 2. ผลการใช้และศึกษาพัฒนาการของมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษา พบว่า 1) มีพัฒนาการของมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงระหว่างเรียน ร้อยละ 81.33 2) มโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงหลังเรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เพื่อส่งเสริมมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ส านักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2 สูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการศึกษาการจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสุข มีความมั่นใจ กล้าคิด กล้าแสดงออก สอดคล้อง กับสภาพปัจจุบันปัญหาของสังคมไทย มีประโยชน์ต่อนักเรียนทำให้นักเรียนได้เข้าใจการมีมโนทัศน์ในการดำเนิน ชีวิตอย่างพอเพียงได้เป็นอย่างดี รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ของตนเองได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ฮามีนะ โซ๊ะสะตา .(2560).ได้จัดทำวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์(CLEA) มีระดับทักษะการอ่านภาษาไทยอยู่ในระดับพอใช้ 2) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ มีทักษะการอ่านภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิริพันธ์ เวชตง .(2561).ได้จัดทำวิจัยเรื่อง.การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐาน มี 5 องค์ประกอบ คือ (1) หลักการ(2) วัตถุประสงค์ (3) สาระการเรียนรู้ (4) กิจกรรมการเรียนรู้ และ (5) การวัดและประเมินผล ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน หรือ BG - MLPCA Model ดังนี้ (1) ขั้นบริหารสมอง (2) ขั้นสร้างแรงจูงใจ (3) ขั้นเรียนรู้ผ่านกิจกรรม (4) ขั้นฝึกทักษะ(5) ขั้นสรุปความรู้ และ(6) ขั้นนำไปใช้ 2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนพบว่า (1) นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 21 คน

คิดเป็นร้อยละ 87.50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ขึ้นไป (2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยของนักเรียนหลังเรียนตามรูปแบบการเรียนการสอนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก($\bar{X}$ = 4.39, S.D. = 0.68)

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่ดำเนินการโดยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา มีขั้นตอนการดำเนินการ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ

ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด

เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้ และแนวทางการส่งเสริมสมรรถนะในการออกแบบการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 1) ศึกษาแนวคิด เกี่ยวกับสมรรถนะในออกแบบการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครูในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ (1) มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ (หลักสูตรสี่ปี) พ.ศ. 2562 เรื่อง กลยุทธ์การสอน (2) คณะกรรมการคุรุสภา (2556) เรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครูและ (3) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562) เรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 4) สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2551) เรื่อง หลักการทรงงาน 23 ข้อ หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความถูกต้องในด้านเนื้อหา 3) นำแบบสัมภาษณ์มาแก้ไขปรับปรุง และจัดทำเป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอุปนัยในลักษณะเชิงบรรยายสรุปตามประเด็นที่ศึกษาและดำเนินการตรวจสอบข้อมูลเพื่อความถูกต้องและความน่าเชื่อถือด้วยวิธีการแบบสามเส้า

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ

1) ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง ตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนด

2) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1) แบบประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ เนื้อหา กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เป็นลักษณะแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

2) แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา เพื่อประเมินองค์ประกอบของคู่มือการใช้และแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นลักษณะแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องทำการร่างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 2) นำแบบประเมินทั้ง 2 แบบ ซึ่งเป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ทำการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ผลการตรวจสอบความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.61-1.00 3) นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้วิเคราะห์ผลและการดำเนินการปรับปรุง แก้ไขและ4) จัดพิมพ์รูปแบบการจัดการเรียนรู้เป็นรูปเล่มสมบูรณ์พร้อมที่จะนำไปใช้จริงภาคสนามกับนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย **เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่**

1) แบบทดสอบความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 1.1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ 1.2) ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ 1.3) สร้างแบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา 1.4)นำแบบทดสอบไปตรวจสอบหาคุณภาพขั้นต้น โดยผู้ทรงคุณวุฒิ ได้พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเป็นปรนัย (Objectivity) ของข้อคำถาม 1.5)นำผลการตรวจให้คะแนนตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหมดมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และนำค่า (IOC) ไปเทียบกับเกณฑ์ 1.6) นำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่ายและ ค่าอำนาจจำแนกที่มีการกำหนดเกณฑ์ระหว่าง 0.20 - 0.80 ซึ่งได้ค่าความยากง่าย (P) 0.25 - 0.89 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) 0.20 - 0.60 จากนั้นคัดเลือกข้อสอบให้ครอบคลุมสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้จำนวน 30 ข้อ

2) แบบประเมินสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 2.1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้นักศึกษาวิชาชีพครู เพื่อกำหนดประเด็นการประเมิน ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การวิเคราะห์ผู้เรียน การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ การกำหนดเนื้อหา การวิเคราะห์ภาระงาน การกำหนดกิจกรรมและสื่อการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลผู้เรียน 2.2) สร้างเกณฑ์แบบประเมินสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้นักศึกษาวิชาชีพครูซึ่งมีการให้คะแนน โดยเกณฑ์การประเมินในแต่ละองค์ประกอบจะมีลักษณะเป็นการให้คะแนนในแต่ละข้อแบ่งเป็น 3 ระดับ 2.3) นำแบบประเมินสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

3) แบบประเมินสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

วิธีการสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย 3.1) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของแผนการจัดการเรียนรู้และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และ การสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ 3.2) กำหนดประเด็นสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู 3.3) นำแบบ

ประเมินสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์จำนวน 250 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง แบบแผนการทดลองใช้แบบแผนการทดลองแบบกลุ่มเดียววัดผลเฉพาะหลังการทดลอง (The Single Group, Posttest-only Design) ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ (2547 : 80 – 82)

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) เปรียบเทียบความรู้ ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้สถิติทดสอบที่ แบบสองกลุ่มสัมพันธ์ (Dependent Samples t-test)

2)เปรียบเทียบสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

3)เปรียบเทียบสมรรถนะในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู เทียบกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 โดยใช้สถิติทดสอบที่แบบกลุ่มเดียว (One Sample t-test)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

ผลการศึกษาความต้องการในพัฒนาสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู มี 2 ประเด็น ดังนี้

1.1) ผลการศึกษาการเตรียมความพร้อมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู สรุปได้ดังนี้

1.1.1) เตรียมความพร้อมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูในด้านการสร้างความตระหนัก สร้างจิตสำนึกและเจตคติต่อวิชาชีพครู

1.1.2) เตรียมความพร้อมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูในด้านการวิเคราะห์หลักสูตรให้ทราบถึงเป้าหมายของการเรียนรู้

1.1.3) เตรียมความพร้อมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูในด้านจัดให้มีรายวิชาที่ส่งเสริมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนดเทคนิค วิธีการ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ต่างๆหลายๆวิธีเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ใช้ความคิดได้บูรณาการองค์ความรู้ ออกแบบวิธีการ

1.1.4) เตรียมความพร้อมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครูใน ด้านทฤษฎีและปฏิบัติเพื่อให้นักศึกษาได้ปฏิบัติทำได้จริง

1.2) ผลการศึกษาการดำเนินกิจกรรมในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาวิชาชีพครู

สรุปได้ดังนี้

1.2.1) การวิเคราะห์หลักสูตร นักศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้แกนกลาง รวมถึงปัญหาการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบันเพื่อนำมาเป็นข้อมูลมาใช้ในการออกแบบการจัดการเรียนรู้

1.2.2) การวิเคราะห์ผู้เรียน นักศึกษาวิชาชีพครูวิเคราะห์ผู้เรียนในด้านความรู้เดิมของผู้เรียน ความพร้อมและทักษะในการเรียนรู้ ความสนใจ ความถนัด บุคลิกภาพ และลักษณะนิสัยของผู้เรียน

1.2.3) การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ นักศึกษาวิชาชีพครูจะต้องกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ที่มีความชัดเจนครอบคลุมเนื้อหา และพัฒนาการเรียนรู้ผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติ

1.2.4) การกำหนดเนื้อหา นักศึกษาวิชาชีพครูกำหนดเนื้อหาถูกต้องและสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้เหมาะสมกับเวลา

1.2.5) การวิเคราะห์ภาระงาน นักศึกษาวิชาชีพครูวิเคราะห์การกำหนดชิ้นงาน/ภาระงานอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ที่กำหนดไว้มีชิ้นงานหรือภาระงาน เช่น งานเขียนแผนภาพ การพูดรายงาน สิ่งประดิษฐ์ แฟ้มสะสมงานที่แสดงร่องรอยหลักฐาน

1.2.6) การกำหนดกิจกรรมและสื่อการจัดการเรียนรู้นักศึกษาวิชาชีพครูกำหนดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและให้ผู้เรียนปฏิบัติจริงใช้วิธีการสอน เทคนิคการสอนในการจัดกิจกรรม สื่อการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

1.2.7) การวัดและประเมินผลนักศึกษาวิชาชีพครูกำหนดการวัดและประเมินผลสอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดและจุดประสงค์การเรียนรู้ ครอบคลุมด้านความรู้ ทักษะกระบวนการและเจตคติ มีเครื่องมือที่หลากหลาย เช่น แบบสังเกต แบบทดสอบ แบบประเมินพฤติกรรม แบบประเมินผล การปฏิบัติงาน

1.2.8) การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ นักศึกษาวิชาชีพครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีองค์ประกอบดังนี้ 1) มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด/สาระสำคัญ 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) สาระการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 5) สื่อการเรียนรู้ 6) กำหนดวิธีวัดและประเมินผล

2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู

จากการนำแนวคิดทฤษฎีและประเด็น หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักทรงงานจากผู้ทรงคุณวุฒิมาสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา สรุปผลได้ดังนี้

2.1) ผลการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา มีองค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ 1) ความเป็นมาของรูปแบบ 2) หลักการ 3) จุดมุ่งหมายของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ 4) กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ 5) การวัดผลและประเมินผล โดยดำเนินการตามกระบวนการของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนที่ 1

ระเบิดจากข้างใน (Blast from the inside) ขั้นตอนที่ 2 มีส่วนร่วม (Participate) ขั้นตอนที่ 3 ทำตามลำดับ (Follow order) ขั้นตอนที่ 4 มีภูมิคุ้มกัน (Immunity) มีความเหมาะสมของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ในภาพรวม ($\bar{X}$ = 4.39,S.D.= 0.0.19) มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ความเหมาะสมของคู่มือการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา ในภาพรวม ($\bar{X}$ =4.41,S.D.= 0.0.26)มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผลการทดลองนำร่องจากการสังเกตในขณะทำการสอนและจากข้อมูลการบันทึกสภาพการจัดการเรียนรู้ผู้เรียนให้ความสนใจในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้และเนื้อหาซึ่งเป็นการออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้สอนได้ รวมทั้งกิจกรรมเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงร่วมกันคิดและตัดสินใจในการทำงานแสดงออกถึงสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้

3) **ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู**

จากการนำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิชาชีพครูที่เรียนรายวิชา การออกแบบการจัดการเรียนรู้ EDCI 201 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 250 คน ซึ่งปรากฏผลโดยสรุปดังนี้

3.1) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผลปรากฏตามตาราง 1 ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการเปรียบเทียบคะแนนความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนและหลังเรียน

การทดสอบ	N	**คะแนนเต็ม**	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{D}$	t	p-value
ก่อนเรียน	250	30	20.52	0.69	6.43	109.33*	.00
หลังเรียน	250	30	26.95	0.71			

*p<.05

จากตาราง 1 นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.52 คะแนนและ 26.95 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3.2) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผลปรากฏตามตาราง 2 ดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 80

การทดสอบ	N	**คะแนนเต็ม**	$\bar{X}$	S.D.	μ_o(80%)	t	p-value
หลังเรียน	250	30	26.99	0.66	24	71.18	.00

*p<.05

จากตาราง 2 นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.99 คิดเป็นร้อยละ 89.97 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้หลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3.3) นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผลปรากฏตามตาราง 3 ดังนี้

ตาราง 3 แสดงผลการเปรียบเทียบสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 80

การทดสอบ	N	**คะแนนเต็ม**	$\bar{X}$	S.D.	μ_o(80%)	t	p-value
หลังเรียน	250	30	27.04	0.75	24	64.53*	.00

*p<.05

จากตาราง 3 นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 27.04 คิดเป็นร้อยละ 90.13 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้หลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

บทที่ 5

บทสรุป

จากการดำเนินการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์การศึกษาแนวคิดทฤษฎี ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักทรงงาน 23 ข้อจากผู้ทรงคุณวุฒิทำให้ได้แนวคิดในการพัฒนารูปแบบรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาสอดมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก คล้องกับงานวิจัยของ ชุลีกร สายเกียรติวัติ (2558) พบว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤติยา อริยา (2559) พบว่ารูปแบบการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2) ผลการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์จากผู้ทรงคุณวุฒิและการทดลองนำร่องเพื่อดูความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติดังนั้นจึงทำให้มั่นใจได้ว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริพันธ์ เวชตง (2561) ที่พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 จำนวน 21 คนคิดเป็นร้อยละ 87.50 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ร้อยละ 80 ขึ้นไปและสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภากร โพธิ์ดง (2560) ที่พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ พบว่าด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาครูหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา

อภิปรายผล

3.1) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชา มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 20.52 คะแนนและ 26.95 ตามลำดับ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนและหลังเรียน พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีความรู้ความเข้าใจวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภากร โพธิ์ดง (2560) พบว่านักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการออกแบบการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ฮามีนะ โซ๊ะสะตา (2560) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA) มีทักษะการอ่านภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 26.99 คิดเป็นร้อยละ 89.97 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้หลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 เป็นผลจากกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของรูปแบบที่พัฒนาขึ้นนำแนวคิดของการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาซึ่งกระบวนการต่างๆที่จัดให้นักศึกษาเป็นการพัฒนาสมรรถนะในการคิดออกแบบการจัดการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อาภากร โพธิ์ดง (2560) พบว่า ข้อมูลความสามารถในการคิดออกแบบการเรียนรู้คิดเป็นร้อยละ 88.10 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

3.3) ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ คะแนนหลังเรียนกับเกณฑ์ ร้อยละ 80 พบว่า นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 27.04 คิดเป็นร้อยละ 90.13 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างเกณฑ์กับคะแนนสมรรถนะ

การเขียนแผนจัดการเรียนรู้ พบว่านักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนจัดการเรียนรู้หลังเรียนด้วยรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ การีมะห์ และหีม (2559) พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7 Es) มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.16/85.50 และสอดคล้องกับอาภากร โพธิ์ดง (2560) พบว่า ความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครูคิดเป็นร้อยละ 82.13 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 ที่กำหนดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ที่เป็นดังนี้เพราะว่ารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบตามที่กล่าวแล้วนั้นและในองค์ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นไปตามขั้นตอนทำให้นักศึกษาวิชาชีพครูมีสมรรถนะการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะวิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาวิชาชีพครู ผู้วิจัยมีข้อค้นพบในการวิจัยและข้อเสนอแนะข้อคิดเห็นบางประการ เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับบุคคลที่จะนำงานวิจัยไปใช้ศึกษาในลำดับต่อไปนี้

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1) ก่อนนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาไปใช้ผู้สอนควรศึกษาแนวการสอนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาควบคู่กับการใช้แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ที่วางไว้

1.2) ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้เผยแพร่เพื่อเป็นทางเลือกให้ครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อีกแนวหนึ่ง

2) ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1) ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองกับกลุ่มตัวอย่างอื่นโดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อทดลองว่าวิธีการสอนอื่นๆสามารถดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้จามเกณฑ์มาตรฐานเหมือนกันหรือแตกต่างกัน

2.2) ควรนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นไปทดลองใช้กับวิชาอื่นๆเพื่อเป็นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพในสถานศึกษาที่สังคมต้องการ

บรรณานุกรม

กมลฉัตร กล่อมอิ่ม.(2561).*เอกสารคำสอนการออกแบบการจัดการเรียนรู้*.กลุ่มมาตรฐานวิชาชีพครู คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

การีมะห์ และหีม.(2559).ผลการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้ 7 ขั้น (7 Es) วิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การบวกและการลบจำนวนที่มีผลลัพธ์และตัวตั้งไม่เกิน 20 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนเทศบาล 1(เอ็งเสียงสามัคคี).*วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*. 27(3),78-92 .

กฤติยา อริยา.(2559).การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคลเพื่อส่งเสริมความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สำหรับนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ.*วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง*.5(2),1-17

ชุลีกร สายเกียรติวัติ .(2558).*การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมมโนทัศน์ในการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พิจิตร เขต 2*.ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ไพฑูรย์ โพธิสาร.(2561).ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาการศึกษา.*วารสารมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. ฉบับเสริม ครบรอบ 12,9-21.

ราชกิจจานุเบกษา.(2560).*รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560*.

ศิริชัย กาญจนวาสี และคณะ.(2547).*การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย*.พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

ศิริพันธ์ เวชตง .(2561).การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้สมองเป็นฐานเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนสะกดคำภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี*.29(3),66-78.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา.(2556).*ประกาศคณะกรรมการคุรุสภา เรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา และศึกษานิเทศก์*.กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.2551.*เรียนรู้หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว*.กรุงเทพฯ:บริษัท 21 เซ็นจูรี่.

อาภากร โพธิ์ดง .(2560).*การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบนำตนเองเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาครู มหาวิทยาลัยราชภัฏ*.ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ฮามีนะ โซ๊ะสะตา .(2560). *ผลของการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนมุ่งประสบการณ์ภาษาแบบประยุกต์ (CLEA)ที่มีต่อทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียนที่อ่านไม่ได้ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.* ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Joyce,B. and Weil,M.(2000).*Model of teaching* (6th ed.).New York : Allyn & Bacon.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้

โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาฐานสมรรถนะ

บทที่ 1 สัปดาห์ที่ 1 **จำนวน 4 ชั่วโมง**

เนื้อหา	**กระบวนการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาฐานสมรรถนะ**	**เครื่องมือ/สื่อการสอน**	**ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาตามกรอบ (TQF)**
ทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	**ขั้น 1 ระเบิดจากภายใน (30 นาที)** 1.1) **การเตรียมความพร้อม (Set up)** ให้นักศึกษาบริหารสมองเล่นเกมเปิดสมอง “ท่าโป้งก้อย”มือข้างหนึ่งยกนิ้วโป้ง อีกข้างยกนิ้วก้อย ทำสลับมือกัน 10 ครั้ง เพื่อให้สมองสั่งการสมดุล หลังจากนั้นนำเสน “ทฤษฎีการเรียนรู้ท ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ หลังจากนั้นผู้สอนตั้งคำถามจากการศึกษาวิดีโอ (**ครู:มีภูมิคุ้มกัน มีคุณธรรม มีเหตุผล**) เช่น ได้เรียนรู้อะไรจากการศึกษาวิดีโอ แล้วให้นักศึกษาตอบคำถาม	-Power point ทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ทักษะการคิดขั้นสูง

เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาฐานสมรรถนะ	เครื่องมือ/สื่อการสอน	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาตามกรอบ (TQF)
	(นักศึกษา:มีความรู้ มีเหตุผล เข้าใจ ไม่ติดตำรา)		
	1.2) แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับนักศึกษาในด้านการนำทฤษฎีการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในอดีตกับปัจจุบันพร้อมกับยกตัวอย่างงานวิจัยที่นำไปใช้อ้างอิง **(ครู: เข้าใจ มีภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล คุณธรรม พอประมาณ) (นักศึกษา : เข้าใจ มีภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล**)	-	ทักษะการคิดขั้นสูง
	ขั้น 2 มีส่วนร่วม (150 นาที) 2.1) แบ่งกลุ่ม คละความสามาร**ถพร้อมกับ** แจกใบความรู้บอกแหล่งข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ต่างๆ และเวปไซต์	ใบความรู้ เรื่อง ทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ใบงาน เรื่อง ทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	ทักษะการคิดขั้นสูง

เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้ ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาฐานสมรรถนะ	เครื่องมือ/สื่อการสอน	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาตามกรอบ (TQF)
	หลังจากนันผู้สอนแจกใบงานซึ่งมีประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ 2.2) ให้นักศึกษาเปรียบเทียบทฤษฎีการเรียนรู้ของนักจิตวิทยากลุ่มต่างๆโดยจัดทำเป็นตารางเปรียบเทียบเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร 2.3) ให้นักศึกษาเลือกทฤษฎีการเรียนรู้มา 1 ทฤษฎีพร้อมกับยกตัวอย่างสถานการณ์ที่นำทฤษฎีที่เลือกมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน 2.4) ให้นักศึกษาเสนอกรอบแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้พร้อมกับยกตัวอย่างสถานการณ์ในการนำทฤษฎีการเรียนรู้ไปจัดการเรียนการสอน (**ครู**: **พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน คุณธรรม**) (**นักศึกษา**: **ความรู้ ภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล เข้าใจ**)		

เนื้อหา	กระบวนการจัดการเรียนรู้ประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาฐานสมรรถนะ	เครื่องมือ/สื่อการสอน	ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาตามกรอบ (TQF)
	ขั้น 3 ทำตามลำดับ : ส่งตัวแทนมาจับสลากเพื่อเลือกหัวข้อให้นักศึกษาทำความเข้าใจปัญหาที่ครูกำหนดให้โดยให้แต่ละคนแบ่งงานกันทำสรุปเป็นองค์ความรู้ของตนเองทำเป็น ผังก้างปลา **(ครู: พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน คุณธรรม) (นักศึกษา: ความรู้ ภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล พัฒนา)**	-กระดาษบรู๊ฟ -ปากกาเคมีคละสี -สีดินสอ	-การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ
	ขั้น 4 นำเสนอ :ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานด้วยวาจาหน้าชั้นเรียนโดยครูผู้สอนเติมเต็มเนื้อหาหลังจากนั้นครูและนักศึกษาร่วมกันสรุปทฤษฎีการเรียนรู้พร้อมกับให้นักศึกษาสะท้อนองค์ความรู้ (After Action Review) จากการเรียนทฤษฎีการเรียนรู้ เรียนรู้อย่างไร นำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา **(ครู: พอประมาณ ภูมิคุ้มกัน คุณธรรม วัฒนธรรม) (นักศึกษา: ความรู้ ภูมิคุ้มกัน มีเหตุผล พัฒนา ไม่ติดตำรา)**	-	ทักษะการคิดขั้นสูง

แหล่งค้นคว้าเพิ่มเติม

1) Clip VDO เกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้www. Youtube.com //watch?v=CCqzN9AM2X0
2) www.youtube.com/watch?v=ElrL620ueTo
3) www.youtube.com/watch?v=bfQ8DpkRE_M
4) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทฤษฎีการเรียนรู้ในรายวิชาต่างๆ

ตัวอย่าง : เกณฑ์การวัดผล

1) **เกณฑ์การวัดผล**

1.1) **แผนการประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน** 70%

หมวดผลการเรียนรู้ที่ประเมิน	วิธีการวัดผล	สัดส่วนของการประเมิน
คุณธรรมจริยธรรม	- มีน้ำใจ ช่วยเหลือแก้ปัญหาและเข้าใจเพื่อนร่วมงาน -ขยันหมั่นเพียร อดทนในการทำงาน -ยอมรับ ข้อเสนอและคำแนะนำ -สำนึกดี มีสัมมาคารวะและซื่อสัตย์ -เข้าเรียน/ฝึกปฏิบัติงานตรงเวลา -แต่งกายถูกต้องตามระเบียบ สะอาด เรียบร้อย -ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนหรืออ้างอิงผลงานเมื่อนำผลงานของผู้อื่นมาใช้ -แสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์	10%
ความรู้	-มีความรอบรู้เกี่ยวกับงานที่ทำ -สามารถตีความ ขยาย/ย่อความ แปลความ หรือจับใจความได้ -สามารถนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์กับงานที่ทำหรือสถานการณ์ใหม่ๆ -มีการนำความรู้อื่นที่เกี่ยวข้องมาใช้ในการทำงานนอกเหนือจากความรู้ที่เรียน	10%

หมวดผลการเรียนรู้ที่ประเมิน	วิธีการวัดผล	สัดส่วนของการประเมิน
ทักษะทางปัญญา	ทักษะการคิดขั้นสูงและนวัตกรรม	20%
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	- การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ	10%
ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	-สามารถใช้ภาษาไทย ทั้งฟัง พูด อ่าน เขียน ได้ถูกต้องและสร้างสรรค์ การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล	10%

1.2) **แผนการประเมินผลการเรียนรู้ปลายภาค**(30%)

ความรู้	การสอบข้อเขียน	30%

เกณฑ์การประเมินผล

คะแนนระหว่าง 80 -100	ได้ระดับ	A
คะแนนระหว่าง 75 -79	ได้ระดับ	B^+
คะแนนระหว่าง 70 -74	ได้ระดับ	B
คะแนนระหว่าง 65 - 69	ได้ระดับ	C^+
คะแนนระหว่าง 60 - 64	ได้ระดับ	C
คะแนนระหว่าง 55 - 59	ได้ระดับ	D^+
คะแนนระหว่าง 50 - 54	ได้ระดับ	D
คะแนนระหว่าง 0 - 49	ได้ระดับ	E

ตัวอย่าง : แบบประเมินทักษะนักศึกษา

รายวิชา ..... ภาคเรียนที่..... กลุ่มที่ ..... ชั้นปีที่ .....

โจทย์ปัญหาที่ ..... เรื่อง ..... วันที่ ...../..... /.....

ที่	ชื่อ – สกุล	**ทักษะของนักศึกษา**					รวม (15)	สรุปผล (ผ่าน/ไม่ผ่าน)
		ทักษะการคิดขั้นสูง (3)	มีน้ำใจช่วยเหลือแก้ปัญหาและเข้าใจเพื่อนร่วมงาน(3)	การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ(3)	มีความรอบรู้/การประยุกต์ใช้ (3)	การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล (3)		
1								
2								
3								
4								
5								
:								

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ตัวอย่าง : คำอธิบายเกณฑ์การให้คะแนน

หัวข้อประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	1	2	3
1) ทักษะการคิดขั้นสูง	สามารถสรุปข้อมูลได้อย่างสมเหตุสมผลได้บางส่วน	สรุปข้อมูลได้อย่างสมเหตุสมผลได้บ่อยครั้ง	สรุปข้อมูลได้อย่างสมเหตุสมผลได้ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกครั้ง
2) มีน้ำใจ ช่วยเหลือแก้ปัญหาและเข้าใจเพื่อนร่วมงาน	มีน้ำใจ ช่วยเหลือเพื่อนในการแก้ปัญหาบางครั้ง	มีน้ำใจ ช่วยเหลือแก้ปัญหาและเข้าใจเพื่อนร่วมงานบ่อยครั้ง	มีน้ำใจ ช่วยเหลือแก้ปัญหาและเข้าใจเพื่อนร่วมงานได้สม่ำเสมอเป็นอย่างดี
3) การทำงานแบบรวมพลังเป็นทีมและมีภาวะผู้นำ	มีส่วนร่วมค่อนข้างน้อยหรือเป็นบางครั้งหลีกเลี่ยงการนำเสนอภายในกลุ่ม	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่สร้างสรรค์อย่างกระตือรือร้นแต่ไม่สม่ำเสมอ	มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่สร้างสรรค์อย่างกระตือรือร้นและสม่ำเสมอ ตั้งคำถามที่สอดคล้องกับปัญหาตั้งใจและให้ความร่วมมืออย่างสม่ำเสมอ กระตุ้นให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วม ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม

หัวข้อประเมิน	เกณฑ์การให้คะแนน		
	1	2	3
4) มีความรอบรู้ /การประยุกต์ใช้	มีความรอบรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แต่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้บางครั้ง	มีความรอบรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถนำไปประยุกต์ ใช้ได้บ่อยครั้ง	มีความรอบรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ทุกครั้ง
5) การรู้เท่าทันสื่อสารสนเทศและดิจิทัล	สืบค้นข้อมูลได้แต่สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการออกแบบชิ้นงานได้บางครั้ง	สืบค้นข้อมูลและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการออกแบบชิ้นงานได้บ่อยครั้ง	สืบค้นข้อมูลและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการออกแบบชิ้นงานได้ทุกครั้งเป็นอย่างดี

เกณฑ์การให้คะแนน

3 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและสม่ำเสมอ

2 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติชัดเจนและบ่อยครั้ง

1 หมายถึง พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง

เกณฑ์การตัดสิน

ผ่าน คือ มีพฤติกรรมทักษะร้อยละ 70 ขึ้นไป

ไม่ผ่าน คือ มีพฤติกรรมทักษะต่ำกว่าร้อยละ 70

ภาคผนวก ข
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.สรวงพร กุศลส่ง คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กานต์ อัมพานนท์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวกมลฉัตร กล่อมอิ่ม
	Ms.KamolchartKlomim
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์
หน่วยงาน	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ 67000
โทรศัพท์	056-717-147
มือถือ	065-491-79-59
ความรู้ความสามารถพิเศษ	หนังสือ : การพัฒนาหลักสูตรสะเต็มศึกษา
	หนังสือ : วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ